

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, ג' שבט תש"פ
29 ינואר 2020

מס' מסמך: 004-99-2020-002519

לכבוד
חה"כ אבי ניסנקורן
יושב ראש ועדת הכנסת

שלום רב,

הנדון: בקשת חה"כ חיים כץ למתן חסינות

במסמך זה אבקש להביא את התייחסותי לבקשת חבר הכנסת כץ למתן חסינות בעניינו. אודה על הבאת מסמך זה לידיעת חברי ועדת הכנסת לקראת הדיונים הקבועים בבקשתו של חה"כ כץ.

כללי

1. ביום 14.8.19 החלטתי על הגשת כתב אישום נגד חבר הכנסת חיים כץ בגין ביצוע עבירת **מרמה והפרת אמונים**, לפי סעיף 284 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ביחד עם סעיף 29(ב) לחוק העונשין.

יחד עם חה"כ כץ החלטתי להעמיד לדין גם את מר מרדכי בן אריה (להלן: "**בן ארי**") בעבירת מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין, ביחד עם סעיף 29(ב) לחוק העונשין, ובעבירות שימוש במידע פנים, לפי סעיף 52 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן: "**חוק ניירות ערך**").

כמפורט בכתב האישום, בעת שניהן כץ כחבר כנסת, ובמסגרת תפקידו כיושב ראש ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת (להלן: "**ועדת הרווחה**"), נהג חה"כ כץ במרמה והפרת אמונים, בכך שפעל **בניגוד עניינים חריף** בין ענייניו הפרטיים לבין תפקידו הציבורי; בכך **שהסתיר את ניגוד העניינים החריף** האמור; ובכך **שהציג מצג שווא מרמתי** בפני ועדת הרווחה של הכנסת ובפני ועדת האתיקה של הכנסת.

2. בפתח הדברים אבקש להדגיש כי איני מקל ראש ברגישות הרבה הגלומה בבחינת התנהלותו של חבר כנסת במסגרת הליכי חקיקה כעבירה פלילית. אני מודע היטב לאופי עבודתם של חברי הכנסת, ולמאפיינים המיוחדים של העשייה הפרלמנטרית ומלאכת החקיקה בפרט. כתב האישום בעניינו של חה"כ כץ אינו מיועד, בשום פנים ואופן, להתערב בעבודתם הסדירה של חברי הכנסת, ואין בו כדי לשקף כל כוונה לקבוע נורמות חדשות בנוגע לעבודת חברי הכנסת.

היועץ המשפטי לממשלה

אדרבא, המעשים המפורטים בכתב האישום בעניינו של חה"כ כץ הם חריגים ביותר בנסיבותיהם ואינם תואמים את דרכי העבודה המקובלות בכנסת. על כן קיים שוני משמעותי בין מקרה זה לבין מקרים אחרים של קידום חקיקה על ידי חברי כנסת, ואפרט על כך בהמשך. בשלב זה אציין רק כי חלק מחריגות מעשיו של חה"כ כץ נובע מכך שהם כללו מצגי שווא מרמתיים, בין היתר כלפי חברי כנסת אחרים, באופן אשר היה בו כדי להשפיע על יכולתם של חברי כנסת להפעיל את שיקול דעתם באופן ענייני ועל בסיס מצע עובדתי נכון ומלא.

3. בטרם אביא את עיקרי העובדות המפורטות בכתב האישום, אקדים מעט על תהליך החקירה ועל קבלת ההחלטה להגיש כתב אישום כנגד חה"כ כץ.

4. במערכות הפיקוח של רשות ניירות ערך התגלה מידע שהעלה חשד כי חה"כ כץ וחברו בן ארי, שהוא סוחר שוק הון מיומן, ביצעו מסחר בניירות ערך המבוסס על מידע פנים. בעקבות כך נפתחה חקירה שבמהלכה התגלו נתונים נוספים בנוגע ליחסים הכלכליים בין השניים. תחילה עלה חשד כי מתקיימת ביניהם מערכת יחסים שוחדית, ועל כן נחקר חה"כ כץ, בין היתר, בחשד לביצוע עבירות שוחד. זאת, מאחר שמהחקירה עלה שבן ארי היטיב עם חה"כ כץ כלכלית, בין היתר בכך שנתן לו עצות והמלצות בנוגע למסחר בשוק ההון, איפשר לו להעתיק את פעולותיו במסחר באופן תדיר ואף נתן לו מידע פנים, כשבמקביל לכך פעל חה"כ כץ במסגרת תפקידו כחבר כנסת ויו"ר ועדה מוועדות הכנסת לטובת האינטרסים הכלכליים של בן ארי ושל החברות בהן פעל. לאחר ששמעתי את באי כוחו של חה"כ כץ במהלך השימוע שהתקיים בפניי, שוכנעתי, בין היתר בשל יחסי החברות העמוקים בין השניים, כי אין בסיס ראיתי מספיק להעמדת חה"כ כץ לדין בגין עבירת שוחד. לצד זאת החלטתי כי יש מקום להעמיד את חה"כ כץ לדין בעבירה של מרמה והפרת אמונים.

אביא עתה את עיקרי העובדות המפורטות בכתב האישום בעניינו של חה"כ כץ, אשר האישום המיוחס לו הוא האישום הראשון.

5. בין חה"כ כץ לבין בן ארי, שהוא כאמור איש שוק הון מנוסה, התקיימה מערכת יחסים חברית קרובה ביותר, וכן מערכת יחסים בעלת היבטים כלכליים משמעותיים. מערכת יחסים זו התפתחה, בין היתר, על רקע ההערכה הרבה שרכש חה"כ כץ ליכולותיו ולכישוריו של בן ארי בתחום ההשקעות והמסחר בשוק ההון, שבעטיה כינה אותו "מסי של שוק ההון", ועל רקע רצונו של חה"כ כץ לנצל יכולות אלה לשם הפקת תועלת כלכלית לחשבונו.

במסגרת מערכת היחסים הכלכלית בין השניים, אפשר בן ארי לחה"כ כץ לעקוב אחר פעולותיו במסחר בניירות ערך ולהעתיק אותן, וכן נתן בן ארי לחה"כ כץ עצות והמלצות בנוגע

היועץ המשפטי לממשלה

למסחר בשוק ההון, אשר ערכן הכלכלי רב. חה"כ כץ ובן ארי אף תיאמו ביניהם עסקאות בבורסה לניירות ערך, ונמנעו מלסמן אותן כעסקאות מתואמות, כנדרש לפי כללי הבורסה. לחה"כ כץ היה אינטרס משמעותי לשמר את מערכת היחסים הכלכלית בינו לבין בן ארי, אשר בגינה זכה לטובות הנאה בעלות ערך כלכלי ניכר.

בד בבד לקיומה של מערכת היחסים האמורה בין חה"כ כץ לבן ארי, פעל חה"כ כץ לקידום תיקון לחוק ניירות ערך (תיקון 44), אשר אותו יזם בן ארי, ואשר העברתו עשויה הייתה להביא לבן ארי הטבות כלכליות משמעותיות, הן באופן אישי והן מתוקף תפקידו בקבוצת "אקוויטל", בשל ניירות הערך בהם החזיקו, הוא או החברות. בנוסף לכך, תיקון 44 עשוי היה להטיב כלכלית גם עם חה"כ כץ עצמו, בשל החזקותיו שלו.

חה"כ כץ הניח את הצעת החוק על שולחן הכנסת כהצעת חוק פרטית מטעמו. לאחר אישורה בקריאה טרומית פעל חה"כ כץ לניתוב הדיון בה לוועדת הרווחה בראשותו. בהמשך לכך פעל בנחישות כדי להבטיח את קידומו המהיר של הדיון בהצעת החוק בוועדת הרווחה. למרבית הדיונים הביא חה"כ כץ את בן ארי והציג אותו בפני הוועדה כמומחה אובייקטיבי לשוק ההון. בעידודו של חה"כ כץ, נטל בן ארי חלק דומיננטי ומרכזי בדיונים ואף הוחלט כי ייטול חלק בניסוח ההצעה.

לכל אורך הדיונים בוועדה, נמנע חה"כ כץ ביודעין מלמסור לחברי הוועדה או לגורמים אחרים שליוו את עבודתה דבר על מערכת היחסים המשמעותית, החברית והכלכלית, בינו לבין בן ארי או על האינטרסים הכלכליים של בן ארי ושלו עצמו בתיקון לחוק. יתרה מכך, חה"כ כץ הציג בפני ועדת הרווחה מצג כוזב, ותיאר את בן ארי כמי שבא מחברה שהנפיקה אג"ח בהיקפים גדולים, דבר שהיה בו כדי ליצור את הרושם שאין לבן ארי אינטרס אישי בקידום החוק, ואף שיש לו אינטרס הפוך לכך. אף כאשר הוגשה נגד חה"כ כץ קובלנה לוועדת האתיקה של הכנסת, שהתייחסה להצעת החוק האמורה ולדרך קבלתה, הציג חה"כ כץ בפני ועדת האתיקה מצגים חלקיים ואף כוזבים. בין היתר טען חה"כ כץ כי היוזמה לתיקון החוק הייתה שלו; כי מעורבותו של בן ארי כמומחה הייתה שקופה ונטולת אינטרס; כי האינטרס הכלכלי של בן ארי בתיקון התמצה בסכום של 1550 ש"ח; כי מערכת היחסים בינו לבין בן ארי היא על רקע חברי בלבד; וכי גורמים בוועדת הרווחה ידעו על קשר חברי זה. על רקע מצגים חלקיים ואף כוזבים אלה, החליטה הוועדה כי מעשיו של חה"כ כץ אינם עולים כדי הפרת חובה אתית, אך קבעה כי קיים טעם לפגם בכך שלא יידע את חברי ועדת הרווחה בנתונים שאותם פירט בפני ועדת האתיקה.

לאחר העברת התיקון לחוק, הוסיף הקשר החברי והכלכלי בין חה"כ כץ לבין בן ארי להתקיים, ובן ארי המשיך להעניק לחה"כ כץ טובות הנאה כלכליות שונות, כדוגמת המלצה

